

Informační leták k výzkumu

Grooming a jeho prevence v organizacích pracujících s dětmi

(schválený etickou komisí FSE UJEP pod jednacím číslem 2026003 dne 6. 2. 2026)

Realizátor výzkumu:	Katedra sociální práce, Fakulta sociálně ekonomická, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem		
Součást iniciativy:	Společně proti groomingu Program prevence sexuálního zneužívání (nejen) v profesích pracujících s dětmi https://www.spolecneprotigroomingu.cz/	 SPOLEČNĚ PROTI GROOMINGU	
Výzkumní tým:	Hlavní řešitelka: doc. ThDr. Mgr. Slávka Karkošková, PhD. Na realizaci výzkumu se dále podílejí: studentky a student zapojení do společného bakalářského projektu <i>Grooming a jeho prevence v organizacích pracujících s dětmi</i> a koordinátorka iniciativy <i>Společně proti groomingu</i> Gabriela Plattner.		
Kontakt:	V případě jakýchkoli otázek ohledně výzkumu Vám bližší informace poskytne: doc. ThDr. Mgr. Slávka Karkošková, PhD.: slavka.karkoskova@ujep.cz		
Co je grooming a proč je to téma důležité	<p>Grooming představuje soubor manipulačních technik, které pachatelé sexuálního zneužívání dětí používají před zneužíváním, během něj i po něm k facilitaci zneužívání a snížení rizika odhalení.</p> <p>Groomer, který působí v organizaci pracující s dětmi, často překračuje hranice profesionálního vztahu s dítětem, a tím si upevňuje nad ním moc.</p> <p>Ačkoli většina projevů groomingu sama o sobě nenaplnuje skutkovou podstatu žádného trestného činu, v některých případech může jednání groomera překračovat nejen hranice profesionální etiky, ale i zákona.</p> <p>Je důležité, aby si organizace uvědomovali riziko groomingu, a přijímali opatření na prevenci sexuálního zneužívání dětí. Rozpoznávání varovných signálů groomingu (Příklady najdete v příloze tohoto informačního letáku) je klíčové jak z hlediska prevence, tak z hlediska včasné a adekvátní intervence.</p>		
Cíl výzkumu	Hlavním cílem výzkumu je: <ul style="list-style-type: none">mapovat podoby a dynamiku groomingu v organizacích pracujících s dětmi v českém a slovenském prostředí,příspěk k zvýšení povědomí o potřebě prevence groomingu,příspěk k zdokonalení opatření pro prevenci groomingu v organizacích pracujících s dětmi.		
Účastníci výzkumu	Výlučně dospělé osoby , které byly přímým terčem groomingu, nebo jeho svědkem, a to v prostředí jako jsou školy, sportovní kluby, volnočasové kroužky, umělecké soubory, církevní a komunitní organizace a další dětské kolektivy.		
Metoda získávání výzkumných dat	Polostrukturovaný výzkumný rozhovor. Otázky se budou zaměřovat na to: <ul style="list-style-type: none">kdy a jak si účastníci výzkumu v minulosti grooming všimli,jak mu v dané době rozuměli či nerozuměli, zda a jak se jejich porozumění situaci v průběhu času měnilo,zda se se svou zkušeností někomu svěřili a jaká byla reakce okolí;zda a jak byl problém v rámci instituce/organizace řešen.		

<p>Podmínky výzkumného rozhovoru:</p>	<p>Výzkumný rozhovor bude dojednávat a vést některá z osob z výzkumného týmu. Termín a místo rozhovoru, resp. forma (offline nebo online) bude stanoveno po vzájemné dohodě.</p> <p>Podmínkou účasti ve výzkumu je vyjádření informovaného souhlasu.</p> <p>Účast na výzkumném rozhovoru je dobrovolná. V kterékoli fázi rozhovoru máte právo z jakýchkoli důvodů nepokračovat v rozhovoru dále. Pokud se rozhodnete z výzkumu vystoupit, Vámi poskytnuté informace nebudou zařazeny do výzkumu.</p> <p>Abychom co nejlépe porozuměli Vaší perspektivě, je důležité abyste na otázky odpověděli upřímně a dostatečně popisně.</p> <p>Témata, který se budeme během rozhovoru dotýkat mohou být citlivá. Je důležité, abyste se během rozhovoru cítili v bezpečí a komfortně. Pokud budete potřebovat přestávku nebo jiné opatření k zachování Vaší emoční a fyzické pohody, rádi Vám vyjdeme vstříc.</p> <p>Výzkumný rozhovor bude trvat přibližně 30-60 minut. Bude nahráván, následně přepsán, a analyzován pro výzkumné účely.</p> <p>Důvěrnost informací získaných při výzkumném rozhovoru je limitována situacemi, pokud by z obsahu rozhovoru vyplynulo důvodné podezření na aktuální páchaní trestného činu na dítěti. V takovém případě bude nutné relevantní informace sdělit orgánům činným v trestním řízení.</p>																											
<p>Ochrana osobních údajů:</p>	<p>Jakékoliv Vaše osobní údaje (např. e-mail, telefonní číslo) budou zpracovávány v souladu s nařízením Evropské unie o ochraně osobních údajů (GDPR). Kontaktní údaje budou využity výhradně pro účely domluvy rozhovoru a případné organizační komunikace a nebudou součástí prepisů ani publikačních výstupů.</p> <p>Každému audiozáznamu výzkumného rozhovoru bude přidělen specifický číselný identifikátor (kód). Seznam, který propojuje kód s Vaší identitou a kontaktními údaji, bude uložen odděleně a zabezpečeně a bude přístupný pouze hlavní řešitelce/řešitelskému týmu v nezbytném rozsahu.</p> <p>Informovaný souhlas s účastí na výzkumu bude zachycen na audiozáznamu (ne písemně) na začátku výzkumného rozhovoru. Bude uložen odděleně od samotného rozhovoru a bezpečně uchovávan po dobu 10 let za účelem prokázání etického postupu výzkumu (např. v případě dotazu ze strany vědeckého časopisu). Audiozáznam další části výzkumného rozhovoru (otázky a odpovědi zaměřené na zkoumané téma) bude uchovávan pouze po dobu nezbytnou pro zpracování výzkumu (přepis, kontrolu přesnosti přepisu a analýzu), nejdéle do 1 roku od realizace výzkumného rozhovoru, a následně bude bezpečně vymazán.</p> <p>Při prepisech rozhovorů budou jakékoli identifikační údaje anonymizovány. Je možné, že ve vědeckých/publikačních výstupech použijeme vybrané úryvky z rozhovoru, avšak vždy tak, aby nebylo možné Vás identifikovat (např. změnou či vynecháním jmen, názvů institucí, míst, jedinečných životních okolností apod.). Anonymizované prepisy rozhovorů budou archivovány dlouhodobě jako součást interní banky výzkumných dat k tématu, na které se výzkum zaměřuje.</p>																											
<p>Informovaný souhlas:</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Áno</th> <th>Nie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Seznámili jste se s obsahem informačního letáku k výzkumu Grooming a jeho prevence v organizacích pracujících s dětmi?</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Získali jste dostatečné množství informací o výzkumu, na základě kterých jste se rozhodli zúčastnit se tohoto výzkumu?</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Je Vaše rozhodnutí účastnit se výzkumu svobodné a dobrovolné?</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Máte vědomost o možnosti kdykoli opustit výzkum bez udání důvodu?</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Souhlasíte s pořizováním audiozáznamu výzkumného rozhovoru, jeho transkriptu a archivace v souladu s opatřeními na ochranu osobních údajů?</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Souhlasíte s tím, že úryvky z výzkumného rozhovoru mohou být v anonymizované podobě použity v publikačních výstupech z tohoto výzkumu?</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Datum:</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Člen/členka výzkumného týmu podílející se na sběru dat:</td> </tr> </tbody> </table>		Áno	Nie	Seznámili jste se s obsahem informačního letáku k výzkumu Grooming a jeho prevence v organizacích pracujících s dětmi?			Získali jste dostatečné množství informací o výzkumu, na základě kterých jste se rozhodli zúčastnit se tohoto výzkumu?			Je Vaše rozhodnutí účastnit se výzkumu svobodné a dobrovolné?			Máte vědomost o možnosti kdykoli opustit výzkum bez udání důvodu?			Souhlasíte s pořizováním audiozáznamu výzkumného rozhovoru, jeho transkriptu a archivace v souladu s opatřeními na ochranu osobních údajů?			Souhlasíte s tím, že úryvky z výzkumného rozhovoru mohou být v anonymizované podobě použity v publikačních výstupech z tohoto výzkumu?			Datum:			Člen/členka výzkumného týmu podílející se na sběru dat:		
	Áno	Nie																										
Seznámili jste se s obsahem informačního letáku k výzkumu Grooming a jeho prevence v organizacích pracujících s dětmi?																												
Získali jste dostatečné množství informací o výzkumu, na základě kterých jste se rozhodli zúčastnit se tohoto výzkumu?																												
Je Vaše rozhodnutí účastnit se výzkumu svobodné a dobrovolné?																												
Máte vědomost o možnosti kdykoli opustit výzkum bez udání důvodu?																												
Souhlasíte s pořizováním audiozáznamu výzkumného rozhovoru, jeho transkriptu a archivace v souladu s opatřeními na ochranu osobních údajů?																												
Souhlasíte s tím, že úryvky z výzkumného rozhovoru mohou být v anonymizované podobě použity v publikačních výstupech z tohoto výzkumu?																												
Datum:																												
Člen/členka výzkumného týmu podílející se na sběru dat:																												

Příklady porušování profesních hranic

(Varovné signály groomingu v organizacích pracujících s dětmi)

Klastr	Příklady (nejde o vyčerpávající seznam varovných signálů)
Překračování emocionálních hranic	<ul style="list-style-type: none"> • Upřednostňování konkrétních dětí bez legitimních důvodů. • Používání subtilních forem kontroly, které umožní dítěti vypěstovat si nepřiměřenou emocionální závislost na profesionálovi. • Nominování se do role „přítele“ nebo „osobního poradce“ dítěte (pokud taková role není profesionálovi legitimně určena). • Znevažování nebo ponižování dítěte, nebo úmyslné vyjadřování se způsobem, který dítě rozrušuje
Překračování vztahových hranic	<ul style="list-style-type: none"> • Vstoupení do intimního, romantického nebo sexuálního „vztahu“ s dítětem. • Flirtování s dítětem. • Vyjádření romantických citů vůči dítěti slovně, písemně nebo jakoukoli jinou formou. • Povzbuzování dítěte nebo dětí, aby oslovovali profesionála křestním jménem, ačkoliv to v dané organizaci není obvyklé. • Záměrné setkání se s dítětem o samotě mimo organizaci bez odůvodněného kontextu a bez příslušného souhlasu organizace/rodiče zajištěného předem (např. svévolně brání dítěte do restaurace, do kina, na koncert; na návštěvu do vlastní domácnosti profesionála, včetně pozvání na taková setkání). • Pořizování si soukromých fotografií, audio nebo videozáznamů dítěte bez oprávnění organizace nebo souhlasu rodičů. • Zvýhodňování konkrétního dítěte bez toho, aby k tomu existoval opodstatněný důvod (např. edukační). Může to zahrnovat trávení času navíc s dítětem za účelem nebo za okolností, které nejsou přiměřené; svévolný odvoz dítěte domů, nebo nepřiměřené zvýhodňování dítěte. • Zapojování se do rodinného života dítěte bez legitimního důvodu, snaha proměnit vztahy s rodiči na přátelské, zvaní rodičů dítěte na chalupu apod.
Zneužívání moci	<ul style="list-style-type: none"> • Dávání soukromých darů dítěti (např. peníze, kredit na mobilní telefon, kupování věcí, jídla). • Naznačování výhod (např. jistoty dobré známky ve škole) výměnou za sexuální sblížení nebo naznačování negativních následků, pokud by dítě odmítlo sexuální sblížení. • Vmanévrování dítěte do situace poskytující profesionálovi nerušený čas o samotě s dítětem. • Přesvědčování, podplácení nebo zastrasování dítěte, aby mlčelo o nevhodném chování profesionála / aby uchovávalo jejich „vztah“ v tajnosti. • Nabízení cigaret, drog nebo alkoholu dítěti, nebo dovolování dítěti chovat se v rozporu s dobrými mravy a/nebo řádem organizace.
Překračování hranic v oblasti komunikace	<ul style="list-style-type: none"> • Vystavování dětí pornografickému nebo explicitně sexuálnímu materiálu, který není součástí schváleného učebního plánu. • Děláním obscénních gest nebo používání obscénního jazyka v přítomnosti dítěte. • Žertování nebo nepřímé narážky sexuálního charakteru v komunikaci s dítětem. • Nevhodné komentáře o vzhledu dítěte, včetně příliš lichotivých komentářů. • Používání nevhodných oslovení konkrétních dětí (např. zlatíčko, pusinko, miláčku). • Poskytování poradenství dítěti v osobních záležitostech, pokud na to profesionál nemá oprávnění. • Kladení otázek dítěti o jeho sexuálních zkušenostech / vztazích. • Vyprávění dítěti o vlastních sexuálních zkušenostech, praktikách, partnerských či manželských problémech. • Používání dopisů nebo elektronické komunikace (SMS zprávy, chaty apod.) k interakci s dítětem o osobních/sexuálních záležitostech bez odůvodněného kontextu. • Pokračování v rozhovoru intimní/sexuální povahy, pokud takový rozhovor iniciovalo dítě a nespadá do kompetence pomáhajícího profesionála. • Sdílení důvěrných informací o jiných klientech nebo zaměstnancích před dítětem.
Překračování fyzických hranic	<ul style="list-style-type: none"> • Svévolné (neopodstatněné) obnažování se před dítětem. • Svévolná (neopodstatněná) přítomnost v situacích, kdy se děti oblékají nebo svlékají, nebo když používají toaletu. • Nepřiměřené vstupování do intimní zóny dítěte. • Inciování, umožnění nebo vyžadování nevhodného fyzického kontaktu s dítětem (např. lechtání, zápasení, poskytování nebo přijímání masáže ramen). • Fyzický kontakt s dítětem bez opodstatněného důvodu nebo kontextu (např. zdánlivě náhodné dotyky, osahávání, objímání, hlazení nebo šimrání rukou či předměty, líbání).

Text v tabulce pochází ze slovenského originálu: Karkošková, S. (2022). *Odborné postupy v pedagogické a poradenské praxi: Dieťa ako objekt groomingu (prevencia sexuálneho zneužívania v organizáciách)*. Bratislava: Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie.

